

Resol. af 10de Juli 1846 blev givet, var der adskillige, der erholdt disse Bevillinger. Saaledes havde Besidderen af Grevsfabet Knuthenborg som i 1849 har erhvervet ny Bevilling i Genhold til den da nylig tagne Beslutning, alle-rede erhvervet en Bevilling af 12te Marts 1845, der gik ud paa Arvefæste; saavidt jeg veed er de 300 Tdr. Hartkorn, som paa den Fortegnelse, der er meddeelt paa det statistiske Tabelværk ere anførte som Arvefæste paa Knuthenborg aldeles eller dog for Størstedelen overgaaet i Genhold til Bevillingen, som var erhvervet i 1845; det er en ikke ganske ubetydelig Deel, og det er at mærke, at Betingelserne for Arvefæstet vare usædvanlig strænge, det var navnlig forbudt at modtage Inderster i Gaardene, et ellers usædvanligt Vilkaar ved Arvefæste. Ligeledes har Baroniet Holsteenshuus under 23de Mai 1845 erholdt en lignende Bevilling, som slet ikke er anført paa Fortegnelsen, men der er anført, at der af dette Baronies Bøndergods er bortsolgt 100 Tdr. Hartkorn, jeg troer at disse 100 Tdr. Hartkorn ere solgte efter denne Bevilling, det er muligt, at der forud var bortarvefæstet noget efter speciel Bevilling, men det er mig ikke bekendt, og i al Fald antager jeg, at største Deelen er bortarvefæstet i Overensstemmelse med Bevillingen af 1845. En lignende Bevilling blev under 18de Novbr. 1846 meddeelt Besidderen af Broholm, hvilket ikke er anført paa Fortegnelsen; men det er anført, at der af dette Gods er bortarvefæstet 40 Tdr. Hartkorn, uden at denne Bevilling er anført, det er, troer jeg, skeet i Overensstemmelse med denne Bevilling; under 9de Juni 1847, hvilket ogsaa er anført paa Fortegnelsen, er der ligeledes givet Bevilling til Besidderen af Hindsøgaard til at bortarvefæste Bøndergods, og under 13de Octbr. 1847, hvad der ligeledes er anført, ligeledes givet en sliq. Bevilling for Birkelse. At disse Bevillinger ikke have haft den Fremgang, at en stor Deel af Bønderne virkelig ere blebne Arvefæstere, troer jeg ikke kan forklares deraf, at disse Vilkaar i og for sig vare uantagelige eller Bønderne havde Utilboielighed til at modtage Eiendom til Arvefæste eller til Eiendom mod at der blev staaende en Deel af Kjøbesummen som en uopsigelig Afgift i Godset.

Man seer netop, at i de første af de Aar, jeg har nævnt, er der ikke saa ganske lidt bortarvefæstet, navnlig paa Knuthenborg 300 Tdr. Hartkorn; efterhaanden bleve Bevillingerne ikke benyttede. Hvad der er Marsag hertil, er den, at den Tanke meer og meer er bleven opvakt hos Bondestanden, at Fæsterne med Lov skulde forhjælpes til at faae de Eiendomme, som de have i Fæste, under ganske andre Vilkaar end de, der ved frivillig Overenskomst vare at erholde, uagtet de tilbudne have været billige, saa at det er fra den anden Side, at Hindringerne ere mødte, for at Bortarvefæstelse eller Afhændelse af Eiendommene kunde finde Sted. Det er iøvrigt at bemærke, at Bondestanden har aldrig været saa særdeles tilbøielig til at ville være Arvefæstere eller til at erhverve Eiendom, men navnlig paa det Fæstegods, hvor de have haft det godt, og hvor Eierne have vist størst Disposition til at give Arvefæste, have de meget ofte foretrukket at blive ved med at være Fæstere. Kort for og efter at Forordningen af 13de Mai 1769 udkom, da den paa den Tid nedsatte Landbocommission havde bevirket denne Lov, blev en heel Deel Gods forvandlet til Arvefæste eller Selveiendom, deels i Hirschholms Gods District, deels ved private Mænds Opoffrelse, ligeledes blev der siben paa de kongelige Godser i Frederiksborg og Kronborg Aanter en stor Mængde Arvefæstere, der fik Arvefæstet paa overmaade billige Vilkaar, ja næsten uden noget Bederlag for det, at Besidderen gav Slip paa sin Eiendomsret. Under lignende Betingelser blev ogsaa Arvefæste givet mange Bønder paa Grevsfabet Christiansfæde og Baroniet Bråhe-Trolleborg. Der er derfor ogsaa blevet en Mængde Arvefæstere paa offentlige Stiftelsers og communale Godser, saaledes, t. Ex. paa det Kjøbenhavn tilhørende Bidstrupsgods. Men fra den Tid Bøndergodset begyndte at faae større Værd, og man forlangte større Bederlag, for at overdrage Eiendom til Bønderne, uagtet man langtfra forlangte det, som en fri Eiendom vilde være værd, saa har der ikke været saa store Dispositioner. Det allermerkkeligste Exempel har man paa det Ddsherredse Gods, hvor der i 1792 blev tilbuddt Fæsterne Arvefæste paa Vilkaar, som man nu maa finde overordentligt billige, men som